

N:o 2/2014

Vellamo- biili

Päijät-Hämeen Mobilistit Ry:n jäsenlehti

Päijät-Hämeen mobilistien Donau on valmis!

Seutunelosten Vuoden Pertti –palkinto

Seutunelokset jakoivat tänä vuonna ensimmäistä kertaa Pertti –palkinnon. Palkinnon saivat Lea Lahti ja Antti Vähälä. Palkinto annettiin Vääksyn Mobilisti-illan järjestämisestä. Pertti –palkinto on saanut nimensä Nastolalaisen sarjakuvapiirtäjän Pertti Jarlan mukaan. Palkintoraatina toimi Seutunelosten toimitus. Tänä vuonna palkintoraatia sitten vahvistetaan edellisen vuoden Pertti –palkinnon saajalla, eli Lea ja Antti pääsevät vaikuttamaan valintaan.

Kiertopalkintona on takaperin käyvä kiviakki, osoittaen ikään kuin mennyttä vuotta, mistä palkintokin jaetaan.

Vääksyn Mobilisti-ilta on alkanut vuonna 2002, suureksi kansan tapahtumaksi kasvanut tilaisuus vetää nykyään noin 5000 kävijää ja 500-700 ajoneuvoa Vääksyn kanavan maisemiin.

Lea ja Antin avustajina järjestelyissä ovat olleet Päijät-Hämeen Mobilistit ja Vääkyläiset autoharrastajat.

Tänä vuonna Mobilisti-illan junailijana on Lions Club Asikkala/Päijänne ja se järjestetään 8. heinäkuuta, alkaen jo klo 14:00.

Vierailulla Harjulassa 24.4.2014

Päijät-Hämeen Mobilisteja pyydettiin vierailulle Lahteen Harjulan Setlementti ry:n järjestämän Miesten juttu-ryhmän, osallistujien mukaan ”kestotoimettomien” kokoontumiseen. Äijäkerhon eri kokoontumiskerhoilla on vaihtuvia keskusteluaiheita terveydestä tekniikkaan, ja joskus tehdään retkiäkin. Tällä kertaa aiheena olivat mobiilit ja Mobilistit; yläpihan parkkialueelle oli varattu reilu tila kahden auton esittelyä varten. Paikalle saapuivat sovitusti Kari Heinonen vuosimallin 1930 Ford A:lla ja Antti Vähälä ja Lea Lahti vuosimallin 1967 Opel Kadett Kiemen Coupella. Ensin tutkittiin autot edestä,

takaa ja erityisen tarkasti konepellin alta. Kari Heinonen kertoi A-Fordin tekniikasta ja hämmästytti kuulijoita ajamallaan kilometrimäärillä, jonka jälkeen tutkittiin Opelin ominaisuuksia ja vertailtiin ajokemuksia. Koleasta kevätuupesta siirryttiin sisätiloihin jossa Pentti Pihlaja-Kuhna kertoi Päijät-Hämeen Mobilistien historiasta sekä nykyisestä toiminnasta tekstein ja kuvin.

Tunnin kerho-aika ylitettiin reippaasti ja juttua olisi riittänyt koko iltapäiväksi. Kerholaiset kiittelivät kovasti ja olivat tyytyväisiä näkemäänsä ja kuulemaansa.

Hämeen mobilistien vierailu 12. 2. 2014

Hämeenlinnan ja ympäristöalueen mobilisteista koostuvan Hämeen Mobilistit ry:n jäsenistöä vierailivat luonamme mm. tutustumassa uusiin laajennettuihin kerhotiloihimme.

Puheenjohtaja Pentti Kallionpään johdolla vierailijoita saapui Orimattilan kerhotiloihimme noin 20 hengen ryhmä. Iltaa istuttiin rennosti jutellen ja kahvia juoden. Puheenjohtajamme Antti Vähälä kertoi kerhotilojemme laajennushankkeen etenemisestä, rahoituksesta ym. kerhomme kuulumisista.

Samoin Pentti Kallionpää kertoi Hämeen mobilistien toiminnasta. Jäsenmäärä heillä on reilut 200 henkilöä. Illan päätteeksi kiertelimme kerhotilat ja katselimme talvisäilössä olevat jäsenistömme ja kerhomme omat autot. Porukka jakaantui useampiin pienempiin ryhmiin, joissa tutut ja tuntemattomat juttelivat niitä näitä upeiden museoautojen lomassa lämpimässä ja siistissä toimitilassamme. Meitä P-H:n kerholaisia oli paikalla noin 10 henkilöä. Tämä iltavierailu oli varsin viihtyisä ja mielenkiintoinen tapahtuma naapurikerhojen välisessä yhteydenpidossa.

Kari Heinonen

Donaun haasteet

Kerhomme sai vuonna 2003 lahjoituksena Sakari Anttilalta kesken jääneen vuosimallia 1955 olevan Donau -projektin. Auto oli alunperin jäänyt Saksalaiselta turistilta teknisen vian vuoksi Suomeen. Asemamies Kaarlo Jakola ajoi autolla Lahdessa vuoteen 1968 asti. Lahjoitushetkellä Donau näytti huonokuntoiselta, mutta ahkeralla talkooporukalla oli kuitenkin sen verran uskoa kunnostamisen onnistumiseen, että työt aloitettiin; pitihän edesmenneen aktiivijäsenen muistoa kunnioittaa sen verran, että projekti saadaan päätökseen. Vuonna 2006 työt lähtivät käyntiin, ja varaosa-autokin löytyi. Hakureissu oli varsin haasteellinen mutta ei ihan Bedfordin varaosa-auton hakureissun veroinen kokemus. Projektissa on ollut monenlaista mutkaa, matkaa ja soittelua sekä varmaan hauskojakin hetkiä Pieni porukka rakenteli kerran viikossa talkoopäivisin autoa hiljalleen kuntoon, ja vaikka projekti tuntui loputtomalta, se alkoi sittenkin valmistua. Ensimmäinen runko ja tekniikka, ja lopulta korikin siihen päälle. Vuosien mittaan osiakin löytyi, tai niitä tehtiin puuttuvien tilalle, ja nyt 2014 keväällä auto on vihdoinkin valmis. Talkooporukka kutistui urakan varrella, Donauille ja miehille tuli ikää lisää, mutta sitkeästi autoa kuitenkin tehtiin aina silloin kun ehdittiin. Suuri kiitos kuuluu uupumattomalle talkooporukalle, ja etenkin niille jotka lopulta saivat auton entisöityä katsastuskuntoon.. Vihdoinkin nyt vuoden 2014 huhtikuussa Donau sai takaisin siinä aiemmin olleet IBB-55 -rekisteritunnukset, jotka oli palautettu vuonna 1968 Lahden kaupungin Poliisilaitokselle. Nöyrimmät kiitokset koko kerhon puolesta ja iso hatunnosto sitkeille kunnostajille!

Kesän ajot ja kokoontumiset ovat jo käsillä. Kaikkien kannattaa nyt herätellä ajopelit ja antaa kaiken kansan nähdä nostalgiset ajoneuvomme - joilla voi vallan mainiosti tehdä vaikka kauppareissun kauniina päivänä.

Moikataan kun tavataan - tapahtumissa ja tien päällä!

Antti

VELLAMOBILIILI

Julkaisija:

Internet:

Sähköposti:

Kotisivua hoitaa:

Vellamobiilin toimituskunta:

Päätoimittaja: Pentti Pihlaja-Kuhna

Antti Vähälä ja Lea Lahti

Kari Heinonen

Hannu Laitinen, (taitto)

Kirjapaino:

Päijät-Hämeen Mobilistit ry, PL 25, 15801 LAHTI

<http://www.phnet.fi/public/phomobili/>

[phomobili\(a\)phnet.fi](mailto:phomobili(a)phnet.fi)

Pentti Pihlaja-Kuhna

sähköpostiosoite: [pentti.pihlaja-kuhna\(a\)phnet.fi](mailto:pentti.pihlaja-kuhna(a)phnet.fi)

sähköpostiosoite: [leantti\(a\)phnet.fi](mailto:leantti(a)phnet.fi)

sähköpostiosoite: [kari.heinonen\(a\)autopeltimestarit.fi](mailto:kari.heinonen(a)autopeltimestarit.fi)

sähköpostiosoite: [hannu.laitinen\(a\)pp9.inet.fi](mailto:hannu.laitinen(a)pp9.inet.fi)

Padasjoen Kirjapaino, 2014

TALWIAJOT 8.2. 2014

Jäestyksessään 41. talviajot ajeltiin Saarijärven alueilla. Noin 220 autokuntaa osallistui tähän tapahtumaan, joten ajojen suosio on korkealla. Silti tästä kerrasta voisi sanoa, että yksi ratkaisevassa roolissa oleva ”taho” eli talvi ja erityisesti lumi olivat poissa. Suosikkiosioni eli jäärata ajoissa kuitenkin oli, kiitos ennen ajoja olleen pakkasjakson. Viime vuoden ”tittelin” uusiminen, olla nopein nastarenkaaton auto, ei A-Fordilla onnistunut, vaikka parhaani yritin. Aikoja katsoessani tuntui, että ei riittäisi edes se tunnettu lause, jos sais vielä kerran yrittää... Naureskellen totean, että mieltä lohduttavaa on uskoa hitauden syyksi ne kaikki A Fordin 40 heppaa, vanhoja kaakkeja kun ovat!! Siitä huolimatta uskon, että taas ensi talvena uudestaan keski-Suomeen kokemaan talven riemut. Sinänsä ajot sujuivat ihan kivasti ja järjestelyt toimivat hyvin. Yksi hyvinkin jännittävä muutaman sekunnin pituinen tilannekin tuli koettua, siis oikeat kauhusekunnit. Kun itse kesärenkain ajaen sain ketjuilla varustetun ja hitaasti liikkuvan T-Fordin kiinni, niin eteen tuleva tilanne yllätti. Yllättäin ylämäki muuttuikin jyrkäksi ja kun tuossa tilanteessa olisi pitänyt odottaa, että tie on auki ja ottaa kova vauhti mäkeen. Nyt jouduinkin tuossa hetkessä vain toteamaan kyytiläisilleni, että jos nyt takapyörä kerrankin pyörähtää tyhjää, niin meidän kulkusuunta vaihtuu peruuttamiseksi. Kun tien pinta oli jäinen, lunta vain noin 5-10cm ja tietä reunustivat

A-Ford vuodelta 1930 Keski-Suomen lumilla 2014.

syvät ojat ilman penkkoja, niin ajatus tuntui pelottavalta. Siinä äkkiä kuljettajan rooli muuttuu matkustajaksi ja tilanne päättyy ojaan. Toisaalta totean, että juuri tuo jännitys ja tilanteiden voittaminen kesärenkain minut joka talvi keski-Suomen mobilistien Talviajoihin suurelta osin houkutteleekin. Iltajuhlan jälkeen tyytyväinen autokunta, kyydissäni veljeni Asko ja Jouni, taittoivat kotimatkaa A-hoppa kärryn lavalla matkat.

Terveisin Kari Heinonen

Vas. Asko, Jouni ja Kari odottelemassa lähtöä varustuksena kunnolliset talvivarusteet oletetun kelin mukaisesti.

VEIJON MUISTOLLE 5.4.2014

Meidän hyvän ystävämme, harrastajakaverimme Veijo Ahokkaan maallinen taival päättyi traagiseen onnettomuuteen 45 vuoden iässä. Kun tässä mietin Veijoa, mieleeni hän piirtyy erityisen voimakkaasti monipuolisena, ahkerana ja hyvin taitavana harrastajana kaikella muotoa liittyen sekä vanhoihin autoihin, vanhoihin moottoripyöriin, mutta myös vanhat traktorit yms koneet ja asiat hänestä tulee mieleeni. Hän oli yksi harvoista, joka käytännössä sai toimeentulonsa vanhojen automobiilien korjaamisesta ja entisöinnistä. Rautaisen ammattitaidon lisäksi hänen hyviä avujaan oli laaja suhdeverkosto eri harrastajien kesken. Suuri on meidän harrastajien joukko, jotka jäimme kaipaamaan häntä niin ystävänä kuin auton korjauksen ammattimiehenä.

Mutta laitan asiat järjestykseen ja tuon esille hänet perheen isänä isoin kirjaimin. Kun kävimme P-H:n mobilistien puolesta kerhomme puheenjohtajan Antti Vähälän kanssa viemässä surunvalittelumme Terhille ja lapsille, niin tunsin suurta lämpöä ja mielihyvää käymiemme keskustelujen myötä. Tämä tunne tuli niistä kauniista ja rakastavista sanoista ja tunnelmasta sydäntä särkevän surun keskellä, joita saimme aistia

heidän varastorakennuksen rakentamisesta ajatuksena että esim. polttopuut saadaan suojaan.

Vaan eipä mennyt aikaakaan, kun Terhi sai huomata, että ei enää autojen keskelle mahdu polttopuukuorma. Käteväenä ja toiminnan miehenä Veijo laajensi varastoa, jotta peräkärlyllekin löytyy tilaa. Tai niin ainenkin luultiin, kunnes huomattiin, että myös tämä laajennusosa täyttyi vanhoista autoista. Myös hautajaistilaisuudesta perhe halusi Veijon näköisen kauniin ja ikimuis-toisen tilaisuuden; veteraanimoottoripyörät ja mobiilit saattelivat Veijon viimeistä matkaa, joka taittui museoikäisen ruumisau-ton kyydissä.

Itse tutustuin Veijoon vuoden -90 lopulla, kun sovimme hänen työsuhteestaan vuoden -91 alusta alkaen autopeltikorjaamollani. Työsuhte kesti reilut seitsemän vuotta kunnes Veijo aloitti oman korjaamotoimin-nan kotonaan Vierumäellä vaimon-sa äidin kotitilalla. Ystävytemme jatkui näihin päiviin asti, viimeksi kävin päivää ennen hänen kuole-maansa katsomassa hänen antaman vihjeen perässä erääseen museoau-tooni liittyvää erikoistyökalua. Hänen kiinnostuksensa vanhoihin au-toihin oli alkanut jo mopoiässä.

Olen kuullut joidenkin vanhem-pien harrastajien kertovan Veijon

Veijo poikansa Onnin kanssa kesäkuussa 2006 Lokin rannassa Lahdessa odottelemassa kansallisen museoajoneuvopäivän ajelun alkua

ajelleen useita kertoja useita kymmeniä kilometrejä mopollaan heidän luokseen autoja katselemaan, edes talvipakkanen ei tuota poikaa estänyt. Jo noina aikoina, eli mopoikäisenä hän osti isänsä kanssa -20 luvun lopulta olevan Pontiacin aihion, jonka hän on esimerkillisesti valmiiksi ja upeaan kuntoon rakentanut.

Hänen ahkeruudestaan ja innostuksesta voisin mainita meidän työsuhteemme ajoilta, että muistan monta ruokatuntia eli puolen tunnin taukoa, joilla hän ehti syönnin lisäksi ainenkin vartitunnin ahertaa jonkun projektinsa osien kimpussa. Paljon hänessä menetimme, mutta erityisesti perhe, niin vaimo Terhi kuin te nuoret lapset jouduitte aivan liian varhain jättämään hyvästit rakkaalenne.

Toivon voimia kestäämään ja selviämään tästä raskaasta tilanteesta sekä myös ystäväienne ja sukulaisenne suurta tukea teille.

Päijät-Hämeen mobilistit / Kari Heinonen

Avoimet ovet Antin Automuseolla

Antin Automuseolla vietettiin jo perinteeksi muodostuneita Avoimien ovien päiviä pääsiäislauantaina ja –sunnuntaina 19.-20.4. 2014. Pääsiäisen myöhäinen ajankohta sekä lämmin ja aurinkoinen keli houkutteli paikanpäälle mukavan määrän vierailijoita ja runsaasti komeaa museoikäistä kalustoa; autoja ja moottoripyöriä sekä mopoja. Seuraavan kerran Antin Automuseo on avoinna kansallisena museoajoneuvopäivänä, lauantaina 7.6.2014 klo 10-18

www.antinautomuseo.fi

Mobilisti-ilta Vääksyn kanavalla

tiistaina 8.7. 2014
alkaen jo kello 14.00

LÄHDE
LÖYTÖ-
RETKELLE!

Kengät | Vaatteet | Asusteet | Astiat | Kodintekstiilit | Koriste- ja sisustusesineet | Retkeily | Kalastus | Kirjat | Pienielektroniikka | Musiikki | Kosmetiikka | Elokuvat | Elintarvikkeet | Lelut JA PALJON MUUTA!

SUOMEN
SUURIN
OUTLET

UUSI
MEGA-ISO
KIRJAOSASTO!
KIRJAT
alk. 5 e

Café
Casseli

Kahvila-ravintolassa kaupungin maistuvain lounas sekä tuoreet kahvit ja pullat. Ryhmien ennakkovaraukset nrosta 050 500 11 44

AINA UUSIA LÖYTÖJÄ JA SHOPPAILUN RIEMUA!

ORIMATTILA
Kankaantie 13
050 348 5337
info@megaareena.fi

www.@megamyntiareena.fi

MEGA
MYYNTI AREENA

SALO
Salorankatu 5-7
050 442 5254
salo@megaareena.fi

Päijät-Hämeen Mobilistien DKW/Donau-projekti on valmis

Kooste projektin aikana tapahtuneesta

PERUSTIETOA, Reino Wallenius

Donau F-800/2750

- vuosimalli 1955
- viimeinen rek.numero IBB-55
- valmistenumero 22502864
- oma massa 1.100 kg (ei sisällä kuljettajaa)
- kantavuus 900 kg
- henkilöluku kuljettaja + 6
- kuljettajan vieressä 1 paikka
- moottori 2-syl., 2-thti, 900 cm², 23 hv
- rengaskoko 5.50 - 16"

Vähän maahantuonnista

Auto on ns. kaappimalli tehtaan ikkunoin eli Klein-bus ja merkiltään Donau (eli DKW) ja sitä toivat soten jälkeen maahan ensin Oy Auto-Ala Ab, OY Sisu-Auto Ab ja viimeksi Oy Veho Ab, mutta Veho eiliene tuonut ainuttakaan ”kaappimallia” Mainittakoon, että Sisu teki syksyllä –56 10 kpl:een koesarjan ko. kaappimallin pakettiautoa eli tyyppiä Schnellaster (suomeksi =pikalastaja!). Rungon nokalla komeilee huikeat 690 cm³ ja 23 hv.

Auto jäi rikkoutumisen takia saksalaiselta turistilta Suomeen. Lahtelainen Kaarlo Jakola osti auton tulli-huutokaupasta. Rikkoutunut moottori korjattiin tietojen mukaan Lahden VR:n korjaamolla. Jakola ajeli kaiketi muutaman vuoden, jonka jälkeen auton osti kerhomme pitkäaikainen aktiivijäsen Sakari Anttila, muutosrekisteröinti 21.03.66. Anttila kunnosteli hiljaksen projektia, mutta homma eteni kovin hitaasti. Vuonna 2003 Sakari Anttilan kuoltua, hänen toivomuksestaan, auto lahjoitettiin kerholle.

2006 Alkuvuodesta

Donaun kori on irroitettu rungosta. Moottoria on vähän koekäytetty ja toimivaksi havaittu. Runko ja alustan osat odottelevat kevättä ja mahdollista hiekkapuhallusta. Talkooporukka on hankkinut muutaman neliön pelliä ja alkanut keskittyä korin kunnostamiseen. Onni Hakulinen on keskittynyt projektissa osien ja Donau –tiedon hankintaan. Onni on kirjannut ainakin seuraavia puutteita: Penkit, päävalot, suuntavilkut, kattoverhoilu, sisäverhoilut, lattia, pölykapselit, takavalot.

3.11.2003 alkumetreillä Donau näytti tällaiselta.

Varaosia etsimässä,

Onni Hakulinen

4.06.06 Kävimme projektin päällikön, Pertti Kyöstitän autolla, Pentti Mäen ja Onni Hakulisen kanssa katsomassa kolmea Donautta. Ensin Hännisen Simon hienoa entisöityä Donau Bussia-auto on 2000 tunnin jälkeen kuin uusi, moottori on 3 sylinterinen. Otimme valokuvia autosta, samoin tutustuimme Simon Hännisen mahtavaan moottoripyöräkokoelmaan. Hän lähetti meille myös valokopiot Donau bussin korikirjasta.

Seuraava kohteemme oli Hämeen Härkätiellä oleva vanha talo jossa on huonokuntoinen Donau pakettiauto. Alueella oli myös muita aihioita mm. Renault 4 Cv. Englantilaisia mm. Austin autoja.

Seuraava kohteemme oli Tampere jossa tapasimme Aimo Lahden Neste huoltoasemalla, auto löytyi Aitolahdesta. Auton on veljesten Hannu ja Seppo Koirasen omistama ja noin 10-15 vuotta pellon pientarella seisonut mutta osat olivat pääosin tallella. Aimo Lahti kertoi mobilisteista myyjille. Niinpä myyjät lupasivat auton kerhollemme ilmaiseksi.

Operaatio varaosa - Donaun haku

Onni Hakulinen

03.07.2006 koitti se hetki että saimme kaikkien aika-aulut sopimaan yhteen. Pena toimi kuljettajana, Onni ja Pepe toimi oppaana sekä puuhamiehenä.

Tapasimme Aimo Lahden Tampereella Neste-huoltoasemalla josta matka jatkui Aitolahdelle jossa auto oli. Koiraset olivat tyhjentäneet korista tavarat pois ja

kaataneet pari puuta pois tieltä, heillä oli traktori jolla Donau hinattiin pihaan josta saimme sen peräkärryn kyytiin ja kiinnitettyä. Vielä traileriin vetovaiheessa taljan veivi lähti käsistä ja vinhaan pyörivässä veivissä Penalta murtui sormi ja vähän veri lensi, onneksi ei tullut silmille.

Kunnostus aloitettiin heti, mutta mm. hallin laajenuksen takia työ oli välillä pari vuotta keskenkin.

Talkoomiehet uurastivat korihommia useana talvena ja vihdoon 2010 kori oli siinä kunnossa että se voitiin viedä maalarille. Korin maalasi Orimattilan Autopelti ja Maalaus Kostiainen maalaamosta se saatiin kesällä 2010.

Sillä välin aloitettiin myös verhoilujen teko. Onni Halkulisen hankkimilla penkin rungoilla ja materiaalilla verhoilija Tapio Korpimaa verhoili penkit odottamaan auton valmistumista.

Eirasen veljesten Kalervon ja Leon johdolla koriin tehtiin mm. moottorin asennus, jarrut ja sähkötyöt. Kaiken tämän jälkeen Tapio verhoili sitten myös seinät, katon ja lattiaa.

Ikkunoiden asennuksessa käytettiin vanhan lasimestari Alestalon apua, enää ei puuttunut kuin listoja.

Listoja sitten taas haettiin kissojen ja koirien kanssa, kunnes Turusta löytyi maahantuojalta sopivaa profilia. Muovista peitelistaa löytyi Orimattilasta paikalliselta Caravan huoltoliikkeeltä. Listojen asennuksessa talkooporukkaa avustamaan kutsuttiin automaalariksi Heikki Hilarto.

Valmis

Museoajoneuvotarkastajat ovat tehneet katselmuksen ja antaneet positiivisen lausunnon, museoajoneuvotodistus saatiin.

15.6.2010 Donauta on tuotu maalaamolta

Donauta vietiin katsastukseen 24.4.2014, Kalle kuskasi ja Pena ajoi perässä saattoautolla. Matka tehtiin ilman virallista ajolupaa, ilman kilpiä, lainrikkomusta lisää se että ajettiin Hevoskylän kautta, moottoriajoneuvolla ajo läpimenona kielletty.

Perille katsastusasemalle ei ollut enää kuin 100 metriä kun auto teki piikin. Konepelli pystyyn ja remonttia tekemään, onneksi kokenut auton rakentaja, Kalle, tunsi pelinsä ja huomasi oitis että kaasuvaijeri oli irronnut. Ilman työkaluja oli lähdetty mutta Kallen taskussahan on aina pieni jakari joka taaskin pelasti tilanteen. Katsastusmiehet olivat asiallisia vanhaa autoa kohtaan ja leima saatiin, olihan kaikissa neljässä pyörässä jarrutkin. Ensimmäiset 6 km tuli mittariin.

Donaun ensiesiintyminen on tarkoitus olla Classic Motor Showssa, toivotaan että näin kävisi. KIITOKSET KAIKILLE JOTKA OVAT OSALLISTUNEET PROJEKTIIMME.

Pena

16.12.2010 ollaan ottamassa ensimmäisiä savuja.

Orimattilan A-Katsastuksessa, Petri Jäppinen ja Kalle neuvonpidossa, tarkastuksen ja leiman tamppasi Jari Kettunen.

Pakettiautot, penkit ja pakettiautosta henkilöautoksi

Reino Wallenius esitelmä 4.3. 2014 kuukausikokouksessa

Autovero- yms lakeja:

- 1957 syysy: pakettiautojen tuonti vapautui
- 1958 vero 30%, voimassaolo 1 v, verotusarvo = CIF + tulli
- 1959 voimassaoloa jatkettiin
- 1960 voimassaoloa jatkettiin v. -61 loppuun
- 25.7. 1961 a-vero 40-90% verotusarvosta, voimassa 1 vuosi, pakettiauton vero palautettiin jos rekisteröitiin pakettiautona
- 1962 alusta: pakettiauton sai muuttaa henkilöautoksi heti, jos maksoi autoveron
- 1963 autoveron muutos vero 35-80%, verotusarvossa mukana lisävarusteet
- 1965 muutos: vero 35-95% -1.500 mk turvavarusteista, vähintään 35%
- 1966 veron korotus: vähintään 50%
- 1967 vero käytettyinä tuoduille henkilöautolle, 90% uuden auton verosta, pakettiauton **koko massa** vähintään **1.700 kg** ja auto tarkoitettu tavarankuljetukseen, voimassa 15.11.67–11.5.71, 12.5.1971 – 13.5.77 pa:n **koko massa** vähintään **1.800 kg**, tai tavaratila väh. 3 m³, korkeus vähintään 130 cm, avolava väh. 150 cm
- 14.6.90: **oma massa** 1.800 kg, lava = 185 cm.
16.6.92: oma massa yli 1.800 kg

HUOM: Liikevaihto/arvonlisäveron peruste: CIF + tulli + autovero, eli tullimaksusta maksettiin sekä autovero että alv.

Vuoteen 1960 saakka pakettiauton tuonti vähäistä, sai muuttaa vapaasti henkilöautoksi

Pakettiautojen tuonti vapaata syksystä 1957

”Henkilöauto” tullattiin pakettiautona, maksettiin autovero ja rekisteröitiin heti henkilöautona, takapenkki tuotu erikseen (esim. Renault R 4, Volvo Duett). Rekisteröitiin pakettiautona, jolloin autovero palautettiin, ikkunapakettiautot muutettiin saman tien henkilöautoksi asentamalla penkit, jotka tuotiin maahan erikseen tai tehtiin Suomessa. Maksettiin autovero, ei pakettiauton tavaratilan mittasäännöksiä.

Henkilöautolle uusi autovero, kun tuonti vapautui kesällä 1962

Pakettiautosta maksettiin autovero, joka palutettiin jos auto rekisteröitiin pakettiautona.

- Pakettiautossa sai olla takasivuikkunat tai takaistuim, mutta ei molempia yhtäaikaan.
- Suomessa tehdyille takaistuimelle ei asetettu muita kuin mittavaatimus: 40 x40 cm/takapuoli.
- Tehtaan STW:n takaikkunat piti peittää, jos haluttiin säilyttää penkki, jossain katsastusalueessa riitti pellit sisäpuolelle kiinni muutamalla peltiruuvilla, toisissa vaadittiin pellit ulkopuolelle.
- Ei riittänyt jos tehtaan STW:n takaistuim taitettiin alas, jossain katsastusalueessa saatettiin hyväksyä

Kuvavissa koeistutetaan pykälien mukaisesti hyväksytyä Mazdan piilofarmarin takapenkkiä.

Sisäänmenokin takaovesta näyttää todella hankalalta, pää vai jalat edellä?

penkin jonkinlainen lukitus (hitsi ?) ala-asentoon.

- Jos pakettiauto oli ollut rekisterissä 3 vuotta, sen sai ilman veroseuraamuksia muuttaa henkilöautoksi laittamalla takaistuin tai sivuikkunat.
- Kun tavaratilalle ei ollut muuta vaatimusta kuin, että piti olla iso takaluukku, tehtiin myös Coupe-mallista hankiläautoista pakettiautoja.

Tavaratilalle mittavaatimuksia

- Korpivaara toi 1976 maahan 2.104 Toyota Timangia (Mobilisti 8/2011) ja mainosti sitä räväkästi ha:n korvikkeeksi tai perheen kakkosautoksi (yleisoesittely 26,8,76 Helsingin jäähallissa). Seurauksena oli viranomaisten vaatimus tavaratilan pituudesta 180 cm (aikaisemmin 150 cm). Timangin tuonti loppui tähän yhteen erään, mutta mm Mossen, Polksi-Fiatin ja Subaru Leonen Pick-up mallien tavaratilaa jatkettiin (Subarut Tallinnassa). Voi muuten kuvitella jatkoksen ruosteongelmia muutaman vuoden kuluttua.
- Umpiauton tavaratilalle kuutiovaatimus, jolloin pienet mallit poistuivat markkinoilta (esim. Toyota Lite Acea pienemmät).
- Tavaratilan mittaamiseksi käytetty ”normikuutio” saattoi vaatia, että jossain pakettiautoissa katon kantinkaariin lyötiin lommot, jotta kuutio mahtuisi sisälle, seurauksena mm Suomessa lasikuitukatolla korotetut mallit kuten Citroen BX tai Mitsubishi Space Wagon 3 vuoden karenssi koski vai pakettiautoja, jotka oli tullattu ennen 15.10. 1967, sen jälkeen maahan tuodut autot liikkuvat romutarhaan saakka pakettiautoina tai sitten niistä pitää maksaa täysi alkuperäinen autovero.

Muuta hulluutta

Kun tavaratilalle asetettiin korkeus ja tilavuusvaatimus, keksi joku että leikkaamalla kattoon reikä ja päälle suksiboksi, täytyi taas vaatimus. Saatiin tehtaan

upea STW pakettiautona rekisteriin (tosin ilman takaistuinta), reikä vähintään 50 cm leveä ja 50 cm pitkä, symmetrisesti pituusakseliin nähden.

Joku rekisteröi yksityskäyttöön myös ikkuna farmarin varustettuna ruumisarkun kuljettamiseen tarkoitettuun kiskoiin. Tällä keksinnöllä oli vähän aikaa vielä voimassa mainittu 3 vuoden karenssi.

Lisäistuinten laittaminen pakettiautoon sallittiin myöhemmin, kun istuin oli verhoilematon (tai enintään muutama centti pehmustetta). Usein istuttiin selkä menosuuntaan ja istuinmukavuus oli olematon.

Kuorma-autoon eli oma massa yli 3.500 kg sai sensijaan edelleen asentaa ihan kunnan istuimet. Vakuutus oli korkeampi, alhaisempi nopeusrajoitus ja ajokortti vaatimus !!

USA-STW:t 1988- vuoteen 15.6.1990 tuotiin arviolta yli 10.000 käytettyä autoa, viimeiset myynnissä 1992 poisto-hintaan. Määräysten mukaan oman massan ollessa vähintään 1.800 kg, sai asentaa kovat penkit, jopa naama eteenpäin, jolloin autojen omaa massaa lisättiin keinotekoisesti lyijylevyillä tms konstilla. Kun massa oli tasan 1.800 kg, säilyi ajonopeus 100 km/h. Sana muoto muutettiin: istuimet jos oma massa yli 1.800 kg eli nopeus vain 80 km/h. Joskus vaadittiin istuimen selkänöja kiinteäksi eli miten sitten kuljetat pitkää tavaraa (oliko enää edes oikeastaan pakettiauto ?)

Tulkinnat

Katsastustoimi tuli ARK:n alaiseksi 1.3.1968. Sitä ennen maassa oli 22 enemmän tai vähemmän itsenäisesti toimivaa katsastuskonttoria (1 tai useampia lääninä kohden). Lisäksi oli Ahvenanmaan konttori, jossa Ulf Lille sovelsi aivan itsenäisesti paitsi Suomen lakeja niin myös Ahvenanmaan maakuntalakeja.

Kullakin konttorilla oli lisäksi mahdollisesti vakituksiakin sivupisteitä. Jokainen toimipaikka joutui tulkitsemaan liikenneministeriön tai veroviranomaisten usein melko ylimalkaisia ja ristiriitaisakin ohjeita oman kykynsä mukaan.

Toimittajan kannanotto

Kaikki jotka ovat kokeneet ja nähneet ym. Suomen viranomaisten toilailujen seuraukset mm. piilofarmari rintamalla tai pickup'n lavan jatkoina voivat kai jälkeinpäin todeta meidät hölmöläisiksi. Samaa epätoivoista toilailua voi mm. havaita viinan tuonnin vaikeuttamisessa Virosta, voi meitä...

Netissä hakusanalla ”piilofarmari” löytyy paljon epätarkkaa ja väärää tietoa.

Lähteet:

- lakitekstiä netti: ”pakettiauton istuimet”
- omia kokemuksia 1959 – 68
- Auto 70-luvulla, Timo Laitinen, Alfamer 2008
- Mobilisti 8/2011

Vanhoja muistellen

1914, 100 vuotta sitten

- Dodge Brothers perustettiin
- Lockheed kehitti nestejarrun
- kaareva tuulilasi (Packard)
- ensimmäinen Datsun (aluksi nimi "Dat")
- joulukuussa ensimmäisen Chevroletin esittely
- Nuccio Bertone (1914 - 97)
- Enköpings Mekaniska Verkstad B.A.Hjortille
=> B.A.Hjort & Co (Bahco)

1939, 75 vuotta sitten

- täysautomaattinen vaihteisto (Oldsmobile Hydra-Matic, vuosimalliin -40)
- nestekytkin ja puoliau-
tomaattinen vaihteisto (Chrysler)
- ns. "rattivaihte" käyt-
töön USA:ssa
- Citroen 2 CV:n ensim-
mäinen proto
- USA-Fordeihin neste-
jarrut
- 3. miljoonas Plymouth
- 15. miljoonas Chevrol-
et
- 75. miljoonas USA:ssa
tehty auto
- Seald Beam ajovalot
vakioksi USA:ssa
- ensimmäinen Enzo
Ferrarin oma auto,
Auto Avio Costruzione
815
- M-B perustaa osaston
turvallisuustutkimuk-
sia varten
- John Cobb Railtonilla
594,5 km/h Bonnevil-
lessä

Plymouth Roadking 4-door Sedan 1939

1964, 50 vuotta sitten

- Vuoden auto: Rover 2000
- ensimmäinen Ford Mustang tuotantolinjalta, virallinen esittely 17.4.
- ensimmäinen Wankel-moottori autoon (NSU Spider, yht. 2.375)
- Chryslerin Hemi-moottorin esittely
- VW/Porsche 914 (-64-->76, yht. 188.978)
- Chevrolet Corvair Monza Turbo (-64-->66)
- Skoda 1000 MB (-64-->77, yli 2.250.000)
- Fiat 850 (-64-->75, lähes 3 milj.)
- huhtikuu ensimmäinen etuvetoinen Peugeot ha (204, yht. 1.604.296)
- lokakuu: Austin/Morris 1800 "Möhkömini"
- syyskuussa miljoonas auto Volvosta
- syyskuussa Porsche 911
- Toyota myytiin Suomessa (Crown-malli)
- Datsunin menestysmalli PL 410 (4-lamppuinen Bluebird) myytiin Suomessa
- Kaliforniassa ensimmäiset saastevaatimukset, koskivat vuosimalleja -66
- Jörgen Skaft Rasmussen (1878 - 1964)

AUDI 100

Citroën XM

1989, 25 vuotta sitten

- Vuoden auto: Fiat Tipo (ei menestynyt kaupallisesti)
- GM osti Lamborghiniin
- ABS-jarrut vakioksi M-B 200/300 malleihin
- Boschin digitaaliset Motronic MP3 ja 16-bittinen M3 markkinoille
- Citroën XM valmistus alkoi
- etuvetoinen Skoda Favorit
- ensimmäinen sarjavalmisteinen suoraruiskutusdiesel h-autoon (Fiat Croma)
- Nissanilta 5-portainen automaattivaihteisto (Cedric ja Gloria)
- kesäkuu 10. miljoonas auto Suzukilta
- Audi 100 2.5 Tdi, esittely Frankfurtin näyttelyssä
- 2.11. Ford osti Jaguarin (1.6 Mrd €, myi myöhemmin 1/3-hintaan !!)
- 15.12. GM osti 505 Saabista => Saab Automobile AB
- Mazda MX-5
- Toyota perusti tehtaan Englantiin

Kokoukset:

- 3.6.2014 Rompemarkkinoiden jälkialaveri
Orimattilan hallilla klo 18.30
- 2.9.2014 Kuukausikokous
Orimattilan hallilla klo 18:30

Tapahtumat:

- 07-08.5. Rompemarkkinatalkoot hallilla kello
17.00 alkaen
- 14-16.5. Rompemarkkina talkoot hallilla ja Jokimaalla
- 17-18.5. Rompemarkkinat Jokimaan raviradalla
Lahdessa
- 21.5. klo 12:30-15:00 kevätapahtuma Orimattilan Käkälän palvelutalolla, viemme autojamme näyttelyyn.
- 24.5. Kuninkaantieajo Kymen Autobiilikerho
- 07.6. Kansallinen museoajoneuvopäivä, ajelu Suomen Moottoripyörämuseolle Lahteen
- 07.6 Antin Automuseolla avoimet ovet klo 10-18
- 14.6. SATL:n Kesäpäivät/Lahden autoteknillinen yhdistys järjestäjänä, iltapäivällä tapahtumia Vesivehmaan lentokentällä, vieraat tervetuloa esittelemään museoajoneuvojanne ja katselemaan tapahtuman näytöksiä, hernekeittoa kenttäkeittiöstäyms.
- 13-15.6. Tervatynnyriajo Kokkolassa, kerho osallistuu, Heikki Toivasen linja-autolla
- 05.7. klo 10:00- 15:00 Mersupäivät ja rompetori Kehräämöllä Orimattilassa
- 08.7. Mobilisti-ilta Vääksyn kanavalla
- 19.7. Vanhat Vehkeet koolla Kuortissa
- 10.8. Elomarkkinat Orimattilassa, autoja näyttelyyn n. 10-15

13-15.6. 2014 Tervatynnyriajo 2014 – SAHK:n Valtakunnalliset Retkeilyajot Kokkolassa.

Kerhomme on luvannut järjestää Valtakunnalliset Retkeilyajot 2016. Hallitus on päättänyt nimetä ajotoimikunnan järjestelyjä varten. Tämä toimikunta, 5-6 henkilöä lähtee Kokkolan Tervatynnyriajoon Toivasen Heikin linja-autolla ja autoon mahtuu omakustannushintaan mukaan, vaikka auto täyteen.

Varaa päivät jo kalenteriisi jos haluat lähteä reissuun mukaan. Seuraa kerhon nettisivuilta mahdollisia lisätietoja matkasta

Mersupäivät ja rompetori

5.7.2014 klo: 10-15

Orimattilan Kehräämö, Pakaantie 1

Mersutapahtuma nyt viidennen kerran Kehräämön ulkoalueella. Tässä tapahtumassa ei katsota mersun ikää, kuntoa tai mallia kaikki vaan näytille. Paikalle pääsee myös raskaammalla mercedes kalustolla.

Alueelta löytyy buffet. Tapahtumaan vapaa pääsy.
mersupaivat.com

Vanhat vehkeet

19.7.2014 Vanhat Vehkeet koolla
Kuortissa, Ollaantie 33

Maamoottori, vanhoja vehkeitä, puintinäytös klo 13 Saunomista, lopuksi tanssia, myös majoitusta tarjolla.
Ennakkoilmoittautumiset
Heikki Toivaselle 0400-462036

Päijät-Hämeen

ROMPEMARKKINAT

17 - 18.5. 2014

Jokimaan raviradalla Lahdessa

Lauantaina klo 8:00 - 16:00 Sunnuntaina klo 8:00 - 15:00

Pääsymaksu 3 €/hlö, ei paikoitusmaksua

TERVETULOA !

Päijät-Hämeen Mobilistit

Taas tarvitaan runsaasti talkooväkeä laittamaan aluetta kuntoon ja hoitamaan järjestystä alueella, myyntiteltat kaipaavat erityisesti naisväkeä mukaan.

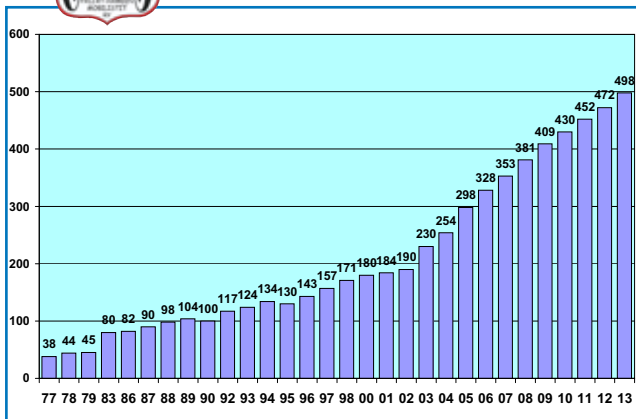
7-8.5. 2014 klo 17:00 alkaen Rompemarkkinoiden valmistelutalkoot hallilla

14-16.5.2014 Rompemarkkina talkoot hallilla ja Jokimaalla

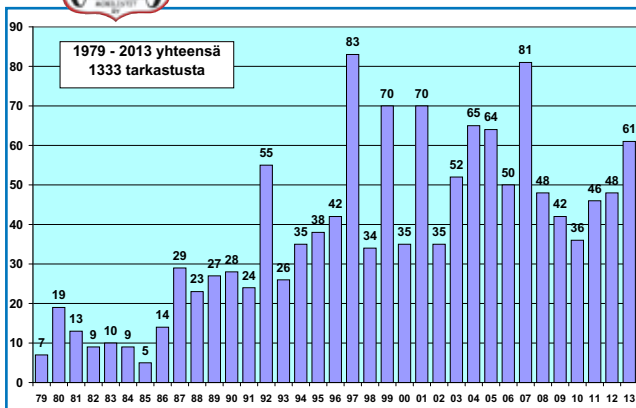

Jäsenmäärän kehitys 1977-2013

Museoajoneuvo- tarkastukset

Jäsenasiaa

Uudet jäsenet:

Päivärinta Antti	HOLLOLA
Mäki-Puhtila Esa	HOLLOLA
Alestalo Erkki	KANTELE
Mattila Jaakko	ESPOO
Vuorinen Juha	ORIMATTILA
Aaltola Pertti	LAHTI
Istukaissaari Juha	UUSIKYLÄ
Tapio Seppo	HOLLOLA

Päijät-Hämeen Mobilistien jäsentiedot ylläpidetään valtakunnallisessa SA-HK:n jäsenrekisterissä. SA-HK:n Automobiili-lehti postitetaan tämän rekisterin osoitetietojen perusteella. Osoitteen muutokset ja uudet jäsentiedot pitää toimittaa Pentti Pihlaja-Kuhnalle joko puhelimitse 044-7880312, sähköpostilla phmobili@phnet.fi tai kirjallisesti Kuusamatie 13, 16300 Orimattila.

Toimita myös sähköpostiosoitteesi jos haluat sähköpostien jakelulistalle. Voit myös pyytää lähettämään SAHK:n jäsenrekisteriin vierailijan kirjautumistunnukset niin pääset selaamaan koko valtakunnan ajoneuvo- ja jäsenrekisteriä.

Varmista aina viimeisimmät tiedot kerhon kotisivuilta
<http://www.phnet.fi/public/phmobili/>

Suomen Ajoneuvohistoriallinen Keskusliitto ry:n jäsenkerho

Päijät-Hämeen Mobilistit ry

PL 25 15801 LAHTI

KERHON TOIMIHENKILÖT 2014

Puheenjohtaja	Antti Vähälä	040-555 9265
Rahaston hoitaja	Pentti Pihlaja-Kuhna	03-777 3865 / 044-788 9312
Sihteeri	Reino Wallenius	03-752 6275 / 0400-810 778
Museotarkastajat	Antti Vähälä	040-555 9265
	Klaus Lindholm	03-718 8620 / 040-726 3725
	Esa Suomi	050-540 0756
	Janne Laaksonen	040-726 5202
Peräkärryn vuokraus:	Jaakko Riihelä	0400-455 831

Jäsenedut ja toiminta 2014

- jäsenlehti "Automobiili" 5 numeroa/vuosi
- oman kerhon lehti "Vellamobiili" 4 numeroa/vuosi
- alennetut museoajoneuvojen tarkastusmaksut
- kerhon omien museoajoneuvotarkastajien neuvonta

toimintaa

- mukavat jäsentapahtumat, ajelut yms.
- kuukausikokoukset ja vierailut niiden yhteydessä
- Rompetori Lahden Jokimaalla toukokuussa

Maksut vuonna 2014

- liittymismaksu 30 euroa
- jäsenmaksu 40 euroa

SAHK, (valtakunnallinen keskusjärjestö) Vanha talvitie 2, 00580 HELSINKI

Puheenjohtaja: Timo Kaunonen, p. 041-431 0217 toimisto:
puh. 09-7289 5150, fax 09-7289 5151. kotisivu: <http://www.sahk.fi>, sähköpostiosoite: toimisto (at) sahk.fi

VELLAMOBILIILI 3/2014 ilmestyy viikolla 38, aineisto lehteen 3 viimeistään 31.8. mennessä.

Itella Green

Tilaa Klassikot kotiisi!

Takamoottorisella mennään!

Renault 85 '72 & NSU Prinz 4 '66

KLASSIKOT

AUTOILUN AJANKUVAA • www.klassikot.fi • 02/14 • Hinta 8,50 €

Entisöimätön ESCORT

Alkuperäiskuntoinen takaveto Karttulasta – Ford Escort 1.3 '79

Dekkareiden
käyttöautot

Poistettut
Brittien saarilta

Piikkirokka
talvikäytössä

Sportti kolmelle
Matra Murena

Viipale
mediat

Klassikkoesine: Victorinox Työkalupakki taskukoossa

Tuleva Klassikko Jeep Cherokee XJ

- Tilaajana saat vuosikerran **8 € edullisemmin** kuin irtonumeron ostajana
- Saat lehden aina **uunituorena kotiisi** kannettuna
- Tilajaat saavat joulukuun numeron mukana **Klassikot-seinäkalenterin** vuodelle 2015
- Saat lisäksi tilaajalahjaksi **Klassikot-lippalakin**

Tilaja-
lahjaksi
Klassikot-lippis
Arvo 14,90 €

Kestotilaus 59,90 €/8 nroa

Tilaa internetissä:

Täytä lomake osoitteessa
www.klassikot.fi

Puhelimitse:

Soita tilaajapalveluumme
puh 03-2251 948

Sähköpostitse:

Lähetä sähköpostia
tilaus@klassikot.fi

Jokaisella autolla on tarina. www.klassikot.fi